

Modregning kan ikke ske med fordringer, som er erhvervet efter konkursens begyndelse, jfr. § 15. Boet indtræder fra dette tidspunkt i visse kontrakter, jfr. §§ 16 og 17. En medskyldners indfrielse af skyldnerens gæld efter konkursens begyndelse giver ham ret til at indtræde i kreditors fordring, jfr. § 19. Afkræftelsesfrister og frister for konkursprivilegium regnes fra dette tidspunkt, jfr. §§ 20, 21, 23, 26 og 33 a, medens § 33 ikke anvender udtrykket konkursens begyndelse, men den efter gældende ret hermed sammenfaldende betegnelse konkursbegæringens indgivelse. § 106 udelukker fra afstemning om tvangsakkord i konkurs fordringshavere, hvis fordringer er tiltransporteret dem efter konkursens begyndelse.

2. Ved afvejningen af, om virkninger af konkurs skal regnes fra et tidligere eller senere tidspunkt, må det på den ene side holdes for øje, at så længe konkursdekretet ikke er afsagt, er det uvist, om konkurs vil indtræde eller en ordning med kreditorerne komme i stand, og på den anden side, at forholdet mellem kreditorerne så vidt muligt ikke bør forrykkes i denne periode, hvor det er en nærliggende mulighed, at konkurs bliver resultatet.

Den foreslåede ændring af tidspunktet for konkursens begyndelse fra begæringens indgivelse til dekretets afsigelse er som anført i de almindelige bemærkninger 5 mindre indgribende, end det måske kunne antages. Navnlig vil indførelsen af begrebet „fristdag“ i § 1 b medføre, at fristen for afkræftelse fortsat skal regnes fra begæringens indgivelse.

Angående beregningen af frister for afkræftelse af dispositioner og udlæg og for fortrinsret henvises til de almindelige bemærkninger 3 og til bemærkningerne til § 1 b.

Bortset fra § 19 og § 106 bevares udtrykket „konkursens begyndelse“ i de øvrige af de under 1 nævnte bestemmelser, således at det efter forslaget henviser til tidspunktet for afsigelsen af konkursdekretet og ikke som efter den gældende lov til indgivelsen af konkursbegæringen, hvilket er i overensstemmelse med betækningsudkastet. For så vidt angår begrundelsen for at udskyde skyldnerens tab af rådighed til konkursdekretets afsigelse henvises til betænkningen side 90-91 og til de almindelige bemærkninger 5. De øvrige tilfælde, hvor tidspunktet for konkursens begyndelse får betydning, omtales under 3.

3.a. Efter forslaget skal krav mod skyldneren, der er opstået i tiden mellem fristdagen (konkursbegæringens indgivelse) og afsigelsen af konkursdekretet, kunne anmeldes i boet. Dette er efter gældende ret noget tvivlsomt. Det forekommer imidlertid mindre rimeligt, om selve den omstændighed, at en fordring

— f. eks. et erstatningskrav — er stiftet efter konkursbegæringens indgivelse, uden videre skulle afskære den fra at komme i betragtning i konkursboet, jfr. kommentaren i Ugeskrift for retsvæsen 1972 B s. 218.

b. Da krav mod skyldneren først, når konkursdekretet er afsagt, kan anmeldes over for skifteretten, men indtil da ikke kan indbringes for retten på anden måde end gennem et sagsanlæg mod skyldneren ved de almindelige domstole, er det også i henseende til måden, hvorpå krav kan gøres gældende, rigtigst at trække grænsen ved konkursdekretets afsigelse. Dette kan f. eks. få praktisk betydning hvis en forældelsesfrist er nær ved at udløbe. Afbrydelse kan da, lige til konkursdekretet er afsagt, ske ved et sagsanlæg mod skyldneren. Dennes proceserklæringer under en verserende sag bliver bindende for boet, hvis de fremkommer, før konkursen erklæres, jfr. konkurslovens § 8. Først ved konkursdekretets afsigelse og det straks efter følgende valg af midlertidig bestyrer fremstår der en repræsentant for boet, som kan handle på dettes vegne under retssagen, som ifølge konkurslovens § 8 går over på boet i den stand, hvori den da befinder sig.

c. En kreditor kan gennem modregning opnå fuld dækning for sin fordring ved at benytte den til afkortning i sin egen gæld til skyldneren. Indtræden af konkurs udvider efter gældende ret adgangen til modregning, men det er dog efter konkurslovens § 15 en betingelse, at den, som vil modregne (eller eventuelt den, fra hvem han har arvet fordringen), har erhvervet sin fordring inden konkursens begyndelse. Herved forstås i praksis konkursbegæringens indgivelse, jfr. § 50. Også fallentens fordring skal efter retspraksis være opstået inden konkursen.

Efter lovforslaget vil en fordring, der er erhvervet (opstået) inden konkursdekretets afsigelse, såvel kunne anmeldes i boet som benyttes til modregning. Når skyldnerens virksomhed fortsættes, vil der ofte i et forretningsmellemværende kunne opstå fordringer på begge sider, som bør kunne afvikles gennem modregning. Skulle nogen, som skylder penge til den, der har standset sine betalinger eller af andre grunde må forudse sin konkurs som nært forestående, opkøbe fordringer på ham til underkurs for derigenom at slippe lettere ud af sin gæld, afskærer bestemmelsen i § 15 modregning, såfremt den, der vil modregne, ved opkøbet af fordringerne var klar over, at den anden stod foran konkurs eller anden tilsvarende gældsordning.

d. Konkurslovens § 16 angår gensidigt bebyrdende kontrakter, som ikke inden konkursens begyndelse er opfyldt fra skyldnerens side. Medkontrahenten kan da, inden han erlægger sin ydelse, fordrø en er-